P9_TA(2021)0473

Uvođenje europske propusnice socijalne sigurnosti za digitalno poboljšanje provedbe prava socijalne sigurnosti i pravedne mobilnosti

Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o uvođenju europske iskaznice socijalne sigurnosti radi poboljšanja digitalne primjene prava iz sustava socijalne sigurnosti i pravedne mobilnosti (2021/2620(RSP))

(2022/C 224/07)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir članak 3. Ugovora o Europskoj uniji,

— uzimajući u obzir članak 153. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. siječnja 2014. o učinkovitim inspekcijama rada kao strategiji za poboljšanje radnih uvjeta u Europi ([1]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2017. o europskom stupu socijalnih prava ([2]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2020. o jakoj socijalnoj Europi za pravednu tranziciju ([3]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. listopada 2020. o politici zapošljavanja i socijalnoj politici europodručja u 2020. ([4]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. siječnja 2021. o jačanju jedinstvenog tržišta: budućnosti slobodnog kretanja usluga ([5]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. svibnja 2021. o utjecaju pravila EU-a na slobodno kretanje radnika i usluga: mobilnost radne snage unutar EU-a kao sredstvo za usklađivanje potreba i vještina na tržištu rada ([6]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o europskoj zaštiti prekograničnih i sezonskih radnika u kontekstu krize prouzročene bolešću COVID-19 ([7]),

— uzimajući u obzir pitanje E-001132/2021 od 25. veljače 2021. i pisani odgovor na njega, koji je povjerenik za zapošljavanje i socijalna prava u ime Europske komisije uputio 28. travnja 2021. ([8]),

— uzimajući u obzir Direktivu 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje ([9]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/1149 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o osnivanju Europskog nadzornog tijela za rad ([10]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ([11]),

---

([1]) SL C 482, 23.12.2016., str. 31.
([2]) SL C 242, 10.7.2018., str. 24.
([3]) SL C 445, 29.10.2021., str. 75.
([4]) SL C 404, 6.10.2021., str. 159.
([5]) SL C 456, 10.11.2021., str. 14.
([6]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0249.
([7]) SL C 362, 8.9.2021., str. 82.
([8]) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-001132-ASW_EN.html
([9]) SL L 327, 5.12.2008., str. 9.
([10]) SL L 186, 11.7.2019., str. 21.
([11]) SL L 166, 30.4.2004., str. 1.

četvrtak, 25. studenog 2021.

— uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ([12]),

— uzimajući u obzir Direktivu 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga ([13]),

— uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2018/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. lipnja 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga ([14]),

— uzimajući u obzir Direktivu 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI") ([15]),

— uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2020/1057 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2020. o utvrđivanju posebnih pravila u pogledu Direktive 96/71/EZ i Direktive 2014/67/EU za upućivanje vozača u sektoru cestovnog prometa te izmjeni Direktive 2006/22/EZ u vezi sa zahtjevima za provedbu i Uredbe (EU) br. 1024/2012 ([16]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/1054 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2020. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006 s obzirom na minimalne zahtjeve u pogledu maksimalnih dnevnih i tjednih vremena vožnje, minimalnih stanki te dnevnih i tjednih razdoblja odmora i Uredbe (EU) br. 165/2014 s obzirom na pozicioniranje s pomoću tahografa ([17]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/1055 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2020. o izmjeni uredaba (EZ) br. 1071/2009, (EZ) br. 1072/2009 i (EU) br. 1024/2012 radi njihova prilagođavanja razvoju u sektoru cestovnog prometa ([18]),

— uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2019/1152 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o transparentnim i predvidivim radnim uvjetima u Europskoj uniji ([19]),

— uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije u predmetu C-55/18, u skladu s kojom države članice moraju zahtijevati od poslodavaca da uspostave sustav kojim se omogućuje mjerenje trajanja radnog vremena u danu ([20]),

— uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava koji su Europsko vijeće, Parlament i Komisija proglasili u studenome 2017.,

— uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 3. lipnja 2021. o izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 u pogledu uspostavljanja europskog okvira za digitalni identitet „Pouzdana i sigurna e-osobna iskaznica" (COM(2021)0281),

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. ožujka 2020. o smjernicama o ostvarivanju slobodnog kretanja radnika tijekom pandemije bolesti COVID-19,

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 16. srpnja 2020. o smjernicama o sezonskim radnicima u EU-u u kontekstu pandemije bolesti COVID-19,

— uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. ožujka 2021. naslovljenu „Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava" (COM(2021)0102),

---

([12]) SL L 284, 30.10.2009., str. 1.
([13]) SL L 18, 21.1.1997., str. 1.
([14]) SL L 173, 9.7.2018., str. 16.
([15]) SL L 159, 28.5.2014., str. 11.
([16]) SL L 249, 31.7.2020., str. 49.
([17]) SL L 249, 31.7.2020., str. 1.
([18]) SL L 249, 31.7.2020., str. 17.
([19]) SL L 186, 11.7.2019., str. 105.
([20]) Presuda od 14. svibnja 2019., Federación de Servicios de Comisiones Obreras (CCOO) protiv Deutsche Bank SAE, C-55/18 – CCOO, EU:C:2019:402.

— uzimajući u obzir pitanje Komisiji o uvođenju europske iskaznice socijalne sigurnosti radi poboljšanja digitalne primjene prava iz sustava socijalne sigurnosti i pravedne mobilnosti (O-000071/2021 – B9-0041/2021),

— uzimajući u obzir članak 136. stavak 5. i članak 132. stavak 2. Poslovnika,

— uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,

A. budući da je posljednjih godina mobilnost radne snage unutar EU-a pratila uzlazni trend; budući da je 2019. bilo 17,9 milijuna osoba koje su iz EU-28 preselile u neku drugu zemlju EU-a; budući da je 13 milijuna tih osoba bilo radno sposobno, a 78 % zaposleno; budući da je u EU-u 2019. bilo 1,5 milijuna prekograničnih radnika ([21]); budući da su 2019. aktivno mobilni radnici činili 4,3 % ukupne radne snage u 28 država članica EU-a; budući da prema podacima Europske komisije za 2017. neprijavljeni rad iznosi oko 11,6 % ukupnog inputa rada u privatnom sektoru EU-a i 16,4 % bruto dodane vrijednosti ([22]); budući da je 2019. u EU-u izdano 4,6 milijuna obrazaca PD A1, što predstavlja otprilike 3,06 milijuna radnika; budući da upućeni radnici moraju imati obrazac A1 kada rade u drugoj državi članici; budući da obrazac A1 pruža informacije o sustavu socijalnog osiguranja radnika; budući da obrasci A1 ne pružaju ažurirane informacije o socijalnom osiguranju u stvarnom vremenu;

B. budući da podaci Eurofounda pokazuju da se razdoblja mobilnosti unutar EU-a skraćuju te da 50 % doseljenih osoba u zemlji domaćinu boravi od jedne do četiri godine; budući da se povećala i povratna mobilnost ([23]): na svake četiri osobe koje su napustile državu članicu u 2017., tri su se ponovno vratile ([24]); budući da je zbog kraćih i ponavljajućih razdoblja mobilnosti još više potrebno da mobilni radnici prate doprinose za socijalno osiguranje i mirovinska prava;

C. budući da se člankom 48. Ugovora o funkcioniranju Europske unije Parlamentu i Vijeću, koji djeluju u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, dodjeljuje nadležnost za donošenje onih mjera u području socijalne sigurnosti koje su nužne za omogućavanje slobode kretanja radnika; budući da u tu svrhu moraju uspostaviti sustav kojim se zaposlenim i samozaposlenim radnicima migrantima i njihovim uzdržavanicima jamče prava na socijalnu sigurnost; budući da se člankom 153. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije Uniji dodjeljuje nadležnost za podupiranje i nadopunjavanje aktivnosti država članica u području socijalne sigurnosti; budući da se člankom 153. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije predviđa da u području socijalne sigurnosti Vijeće odlučuje jednoglasno, u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom i nakon savjetovanja s Parlamentom, Europskim gospodarskim i socijalnim odborom te Odborom regija;

D. budući da mobilni radnici i građani doprinose bogatstvu socioekonomskih struktura u pograničnim područjima koja čine 40 % teritorija EU-a; budući da je stoga potrebno osigurati jednake uvjete i uvjete za pravednu mobilnost za građane pružanjem odgovarajućih alata kako bi im se zajamčila pravna sigurnost, zaštita njihovih prava i socijalno osiguranje; budući da je važno izbjeći nametanje pretjeranih administrativnih opterećenja poduzećima, posebno malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi);

E. budući da se u 12. načelu europskog stupa socijalnih prava navodi da bez obzira na vrstu i trajanje radnog odnosa radnici, a u usporedivim uvjetima i samozaposlene osobe, imaju pravo na dostatnu socijalnu zaštitu;

F. budući da u mnogim državama članicama i dalje postoje izazovi u pogledu nepoštenog tržišnog natjecanja zbog iskorištavanja radne snage, prijevarnih oblika ugovaranja rada i nepoštene prakse kao što je socijalni damping te da europskim poduzećima, radnicima i društvima oni predstavljaju velik problem; budući da se čini da prijevara najviše

([21]) Europska komisija, *Godišnje izvješće o mobilnosti radne snage unutar EU-a za 2020.*, 8. siječnja 2021.https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369

([22]) Europska komisija, *Evaluacija razmjera neprijavljenog rada u Europskoj uniji i njegovih strukturnih odrednica*, studeni 2017. https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=19002&langId=en

([23]) Eurofound, *Tackling labour shortages in EU Member States* (Rješavanje problema nedostatka radne snage u državama članicama EU-a), Ured za publikacije Europske unije, Luksemburg, 2021.

([24]) Europska komisija, *Godišnje izvješće o mobilnosti radne snage unutar EU-a za 2020.*, 8. siječnja 2021. https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369

pogađa različite oblike ugovornog rada; budući da ne postoje pouzdani podaci za utvrđivanje razmjera problema, posebno u kontekstu upućivanja radnika ([25]); budući da je jedan od uzroka izostanak učinkovitog nadzora i provedbe mjerodavnog prava Unije, posebno u pogledu načela jednakog postupanja i jednake plaće za jednak rad na istom mjestu, koji se ne mogu jamčiti ako se ne poštuje načelo sljedivosti i prenosivosti prava te koji se moraju poboljšati;

G. budući da je pandemija bolesti COVID-19 naglasila i pogoršala nesigurne radne i životne uvjete mnogih mobilnih i prekograničnih radnika u EU-u; budući da je kriza ukazala na važnost snažnih i stabilnih sustava socijalne sigurnosti kojima se jamči da nitko ne bude zapostavljen zbog ostvarivanja svoje slobode kretanja; budući da su prilikom izbijanja pandemije mjere koje su poduzele države članice prouzročile pravnu nesigurnost za mobilne radnike u pogledu primjenjivih pravila o socijalnoj sigurnosti, a mnogi su imali poteškoća pri traženju naknada za nezaposlenost na daljinu; budući da je pandemija razotkrila posebne ranjivosti neprijavljenih i sezonskih radnika koji nemaju socijalno osiguranje te da su zlouporaba i prijevarna uporaba paketa pomoći u okviru kratkoročne financijske potpore zbog bolesti COVID-19 dovele do povećanja razina neprijavljenog i nedovoljno prijavljenog rada, uključujući nove oblike potpore neprijavljenog rada ([26]);

H. budući da digitalizacija pruža dosad neviđenu priliku za olakšavanje mobilnosti radne snage, a istodobno brže usklađivanje s primjenjivim odredbama EU-a i lakšu kontrolu; budući da na razini EU-a ne postoji sustavno prikupljanje podataka kojim bi se pružili odgovarajući podaci o mobilnim radnicima ili kojim bi se olakšala prenosivost prava na socijalnu sigurnost preko granica kroz provjeru socijalnog osiguranja i naknada radnika u stvarnom vremenu koju izvršavaju nadležni akteri i institucije; budući da su pristup informacijama o primjenjivim pravilima, kao i učinkovita usklađenost, praćenje i provedba, nužni preduvjeti za pravednu mobilnost i borbu protiv zlouporaba; budući da je stoga potrebno promicati i upotrebljavati digitalnu tehnologiju, kojom se mogu olakšati nadzor i provedba zakonodavstva, kojim se štite prava mobilnih radnika i smanjuju administrativni troškovi za poduzeća i nacionalne institucije, u skladu s pravilima o zaštiti podataka;

I. budući da su nacionalni socijalni partneri, ili u suradnji s lokalnim tijelima ili nacionalna tijela, u različitim sektorima u državama članicama razvili različite oblike nacionalnih iskaznica ili sličnih instrumenata u području radnog prava; budući da te razne inicijative imaju jednu zajedničku ključnu značajku: identifikacijski broj ili osobnu iskaznicu koji radnicima, tijelima vlasti i glavnim pružateljima služe kao učinkovit instrument kojim se osigurava socijalna sigurnost te pristojne plaće i radni uvjeti na radnom mjestu; budući da te inicijative stvaraju svijest o zapošljavanju i radnim uvjetima svih radnika te poboljšavaju provedbu;

J. budući da je u svojoj Rezoluciji od 14. siječnja 2014. o učinkovitim inspekcijama rada Parlament pozvao Komisiju da istraži prednosti uvođenja europske iskaznice socijalnog osiguranja otporne na krivotvorenje ili drugog elektroničkog dokumenta na europskoj razini na kojima bi se mogli pohraniti svi podaci potrebni za provjeru radnog statusa nositelja, kao što su pojedinosti u vezi sa socijalnim osiguranjem ili radnim vremenom, i na koje bi se primjenjivala stroga pravila o zaštiti podataka; budući da je u svojoj Rezoluciji od 19. siječnja 2017. o europskom stupu socijalnih prava Parlament ukazao na potencijal dostupnih rješenja e-uprave, po mogućnosti uključujući europsku iskaznicu socijalnog osiguranja uz snažna jamstva za zaštitu podataka, čime bi se mogla poboljšati koordinacija sustava socijalne sigurnosti u EU-u i osviještenost građana; budući da je u svojoj Rezoluciji od 22. listopada 2020. o politici zapošljavanja i socijalnoj politici europodručja u 2020. Parlament pozvao Komisiju da prije podnošenja prijedloga za uvođenje digitalnog broja socijalnog osiguranja u EU-u provede procjenu učinka koja će se temeljiti na stvarnim činjenicama; budući da je u svojoj Rezoluciji od 17. prosinca 2020. o snažnoj socijalnoj Europi za pravednu tranziciju Parlament ponovno pozvao Komisiju da predloži digitalni europski broj socijalnog osiguranja (ESSN) i potencijalni kontrolni mehanizam kao što je osobna radna iskaznica te je potvrdio da radnici i njihovi predstavnici i inspektorati moraju imati ažurirani pristup

([25]) Eurofound, *Exploring the fraudulent contracting of work in the European Union* (Istraživanje zlouporabe ugovaranja rada u Europskoj uniji), Ured za publikacije Europske unije, Luksemburg, 21. studenoga 2016.

([26]) Europska platforma za rješavanje problema neprijavljenog rada, *COVID 19: combating fraud in short-term financial support schemes* (COVID-19: borba protiv prijevare u vezi s programima kratkoročne financijske potpore), svibanj 2021. https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=24072&langId=en

informacijama o svojim poslodavcima, pravima na plaću te radnim i socijalnim pravima; budući da je u svojoj Rezoluciji od 20. svibnja 2021. o mobilnosti radne snage unutar EU-a Parlament naglasio da bi se digitalizacijom razmjene podataka među državama članicama moglo olakšati slobodno kretanje radnika na pravednoj i pravičnoj osnovi, kao i provedba relevantnih pravila Unije;

K. budući da je u programu rada Komisije za 2018. od 24. listopada 2017. najavljena namjera uvođenja ESSN-a u cilju doprinosa općem cilju očuvanja pravednih radnih uvjeta mobilnih radnika, poštovanja socijalnih standarda za sve mobilne građane i jamčenja njihove pravilne provedbe; budući da se Komisija savjetovala s dionicima i građanima o uvođenju ESSN-a u razdoblju od 27. studenoga 2017. do 7. siječnja 2018.; budući da je Komisija u svojoj početnoj procjeni učinka ESSN-a iz 2017. dugoročno predvidjela mogućnost proširenja upotrebe ESSN-a na druga područja politike izvan koordinacije sustava socijalne sigurnosti; budući da je Komisija u svojem godišnjem pregledu opterećenosti za 2019., objavljenom 13. kolovoza 2020., potvrdila da radi na inicijativi o ESSN-u; budući da je predsjednica Komisije Ursula von der Leyen u govoru o stanju Europske unije održanom 16. rujna 2020. najavila da će Komisija uskoro predložiti pouzdan i siguran europski sustav e-identiteta; budući da je Komisija u akcijskom planu za europski stup socijalnih prava najavila da će 2021. započeti pilot-projekt kako bi do 2023. istražila mogućnost pokretanja europske iskaznice socijalne sigurnosti (ESSP) na temelju inicijative za europsku e-osobnu iskaznicu;

L. budući da Europska konfederacija sindikata smatra ESSN vrijednim instrumentom za borbu protiv prijevara i zloporaba socijalnog osiguranja; budući da je Business Europe 12. siječnja 2018. objavio bilješku u kojoj se naglašava potencijal ESSN-a za poboljšanje koordinacije socijalne sigurnosti u EU-u, uz istodobno rješavanje pitanja povezanih s raznolikošću nacionalnih sustava socijalne sigurnosti, mogućih pitanja zaštite podataka i dodatnih administrativnih opterećenja; budući da su socijalni partneri u građevinskom sektoru pozvali na učinkovite digitalne alate kako bi se osigurala provedba primjenjivog zakonodavstva, uključujući europski pristup osobnim radnim iskaznicama ([27]);

M. budući da je Europsko nadzorno tijelo za rad osnovano u lipnju 2019.; budući da ESSN nije uključen u Uredbu o Europskom nadzornom tijelu za rad; budući da je cilj Europskog nadzornog tijela za rad osigurati pravednu mobilnost radne snage pružanjem pomoći državama članicama i Komisiji u njihovoj učinkovitoj primjeni i provedbi prava Unije u vezi s mobilnošću radne snage i koordinacijom sustava socijalne sigurnosti;

1. podsjeća da je Parlament od 2014. u nekoliko navrata pozvao Komisiju da istraži koristi podnošenja zakonodavnog prijedloga o ESSN-u kako bi se stvorio europski digitalni instrument za koordinaciju socijalne sigurnosti i očuvanje pravedne mobilnosti radne snage za mobilne radnike; izražava žaljenje što Komisija nije predstavila prijedlog o ESSN-u unatoč tome što se nekoliko puta obvezala na to; ponavlja svoj poziv Komisiji da objasni zašto to nije učinila;

2. poziva Komisiju da Parlamentu dostavi nacrt procjene učinka ESSN-a koji je 2017./2018. podnesen Odboru za nadzor regulative te da s njim podijeli mišljenje Odbora za nadzor regulative o tom nacrtu procjene učinka; poziva Komisiju da Parlamentu dostavi sve druge dokumente koji su doprinijeli donošenju odluke da ne podnese prijedlog o ESSN-u;

3. pozdravlja to što se Komisija u akcijskom planu o europskom stupu socijalnih prava obvezala započeti pilot-projekt kako bi istražila pokretanje digitalnog ESSP-a; pozdravlja pokretanje pilot-projekata za istraživanje digitalnih rješenja te poziva Komisiju da propisno obavijesti Parlament o rezultatima i mogućim poteškoćama s kojima se suočava tijekom faze provedbe; ističe da pilot-projekt ESSP-a mora biti snažno usmjeren na očuvanje pravedne mobilnosti; poziva Komisiju da poveća ambicije u pogledu sadržaja i vremenskog okvira te da usporedno s pilot-projektom pokrene odgovarajuću procjenu

([27]) Izjava EFBWW-a i FIEC-a, *EU construction social partners call for digital enforcement* (Socijalni partneri u građevinarstvu EU-a pozivaju na digitalnu provedbu), 24. lipnja 2021. https://www.efbww.eu/news/eu-construction-social-partners-call-for-digital-enforcement/2657-a

na temelju dosadašnjeg rada s ciljem pokretanja zakonodavnog prijedloga o ESSP-u prije kraja 2022. kako bi se što prije osigurala prenosivost i sljedivost prava radnika;

4. prima na znanje prijedlog Komisije o uspostavi okvira za europski digitalni identitet; poziva Komisiju da Parlament obavještava o uvođenju e-osobne iskaznice; smatra da bi inicijativa o ESSP-u, čije je uporište predviđeno u okviru e-osobne iskaznice, trebala biti obvezna za sve države članice;

5. podsjeća na ulogu mobilnih radnika tijekom pandemije bolesti COVID-19, posebno u nekim ključnim sektorima, te na hitnu potrebu da se tim radnicima zajamče ne samo pristojni radni uvjeti nego i jednaki uvjeti za rad jednake vrijednosti na istom mjestu;

6. smatra da bi uvođenje inicijative o ESSP-u trebalo: osigurati učinkovitu identifikaciju, sljedivost, objedinjavanje i prenosivost prava na socijalno osiguranje; poboljšati provedbu pravila EU-a o mobilnosti radne snage i koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na tržištu rada na pravedan i učinkovit način kako bi se osigurali jednaki uvjeti u EU-u; omogućiti provjeru statusa osiguranja i doprinosa mobilnih radnika u stvarnom vremenu od strane relevantnih nacionalnih tijela, kao što su inspektorati rada i socijalne sigurnosti te socijalni partneri, kada provode inspekcije rada i socijalne sigurnosti ili su uključeni u njih; bolje spriječiti nepoštene prakse, kao što su zlouporaba i socijalne prijevare, te time doprinijeti borbi protiv neprijavljenog rada te neusklađenosti s mehanizmima za utvrđivanje plaća u zemlji domaćinu i obvezama u pogledu doprinosa za socijalno osiguranje; ističe da bi ESSP također olakšao radnicima da prate i zatraže svoje doprinose i naknada u pogledu socijalnog osiguranja, kao što su mirovinska prava, čime bi se olakšala njihova prenosivost; naglašava da bi ESSP koji se temelji na europskoj e-osobnoj iskaznici trebao uključivati i element identifikacije mobilnog građanina i radnika i element provjere njihovih naknada socijalne sigurnosti u stvarnom vremenu;

7. ističe da bi cilj inicijative o ESSP-u trebao biti zaštita socijalnih prava olakšavanjem informiranja i poboljšanjem provedbe primjenjivih pravila o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i mobilnosti radne snage u prekograničnim situacijama; smatra da prijedlog Komisije o inicijativi o ESSP-u treba donijeti jasne koristi svim dionicima uključenima u postupak mobilnosti, kao što su mobilni građani i radnici, poduzeća, uključujući MSP-ove, poslodavci i sindikati, kao i nacionalnim tijelima, kao što su inspektorati rada i socijalne sigurnosti; smatra da bi cilj inicijative o ESSP-u trebao biti pojednostavljenje interakcija i zbližavanje tih dionika u prekograničnim situacijama, s ciljem bolje zaštite mobilnih građana i radnika i njihovih prava, te svim tim dionicima pružiti jasne informacije kako bi se poboljšala predvidljivost i osiguralo nesmetano i vremenski učinkovito odvijanje administrativnih postupaka; podsjeća da se inicijativom o ESSP-u mora poštovati načelo supsidijarnosti te se stoga ne smiju dovesti u pitanje nacionalni sustavi socijalne sigurnosti i njihova raznolikost, uz poštovanje tradicije svake države članice, nacionalni modeli tržišta rada i autonomija socijalnih partnera; naglašava da inicijativa o ESSP-u ne smije biti preduvjet za ostvarivanje vlastite slobode kretanja, već mora biti usmjerena na olakšavanje pristupa informacijama i poboljšanje provedbe primjenjivih pravila o koordinaciji socijalne sigurnosti i mobilnosti radne snage u prekograničnim situacijama;

8. poziva Komisiju da u bliskoj suradnji s Europskim nadzornim tijelom za rad i nakon odgovarajuće procjene podnese zakonodavni prijedlog o ESSP-u kako bi se nacionalnim tijelima kao što su inspektorati rada i socijalne sigurnosti te socijalnim partnerima, kada provode inspekcije rada i socijalne sigurnosti ili su uključeni u njih, pružio instrument u stvarnom vremenu za učinkovitu provedbu nacionalnog prava i prava EU-a; smatra da bi se ESSP-om trebala omogućiti provjera mjesta rada, mjesta zapošljavanja, radnog odnosa i identiteta radnika u stvarnom vremenu, kao i standardiziranih naknada socijalne sigurnosti, odredbi i potvrda kako je navedeno u Uredbi (EZ) br. 883/2004; poziva Komisiju da procijeni mogućnost da se ESSP-om omoguće provjere drugih relevantnih informacija, ne dovodeći u pitanje pravila o zaštiti podataka i uz osiguranje jednakog postupanja;

9. smatra da ESSP-om moraju biti obuhvaćeni svi mobilni građani i radnici EU-a, uključujući samozaposlene, kao i svi mobilni državljani trećih zemalja na koje se odnose pravila EU-a o mobilnosti unutar EU-a;

10. smatra da bi uvođenje ESSP-a trebalo uključivati sustav provjere u stvarnom vremenu i kontrole praćenja te razmjenu informacija unakrsnim povezivanjem nacionalnih baza podataka, strogo u skladu s pravilima EU-a o zaštiti osobnih podataka, kako bi bio u potpunosti funkcionalan i kako bi se održala visoka razina pouzdanosti podataka i provjere oznaka te izbjegle pogreške i prijevarna uporaba; ističe da bi podaci o socijalnom osiguranju i osobni podaci trebali biti dostupni samo dotičnoj osobi i nadležnim nacionalnim tijelima te da se ne bi trebali dijeliti u druge svrhe osim provedbe pravila EU-a o koordinaciji sustava socijalnog osiguranja i mobilnosti radne snage unutar EU-u, strogo u skladu s pravilima o zaštiti podataka; smatra da u državama članicama u kojima socijalni partneri provode inspekcije rada ili su uključeni u njih pristup podacima o socijalnoj sigurnosti radnika iz drugih država članica mora biti osiguran socijalnim partnerima bez ugrožavanja sukladnosti s odredbama o zaštiti podataka;

11. pozdravlja inicijative u nekoliko država članica za poboljšanje učinkovite provedbe prava Unije, upotrebom nacionalnih iskaznica ili sličnih instrumenata u području radnog prava ([28]); naglašava da, iako se tim nacionalnim inicijativama stvara svijest o plaćama i radnim uvjetima za sve radnike te poboljšava provedba, one ne mogu olakšati razmjenu valjanih i točnih informacija, uključujući o prekograničnim radnim odnosima i pravima; poziva Komisiju da osigura da inicijativa o ESSP-u državama članicama pruži mogućnost da se oslanjaju na informacije koje su dostupne zahvaljujući poboljšanim mogućnostima identifikacije i provjere koje pružaju nacionalne kartice ili slični instrumenti u području radnog prava u zemljama u kojima te inicijative postoje; naglašava da ESSP ne bi trebao zamijeniti nacionalne kartice ili slične instrumente u području radnog prava nego bi trebao nadopunjavati te nacionalne prakse i samo pružati relevantne informacije odgovarajućim tijelima; dodaje da to ne smije dovoditi u pitanje autonomiju nacionalnih socijalnih partnera i radne uvjete utvrđene u primjenjivim kolektivnim ugovorima u skladu s nacionalnim pravom i praksom; vjeruje da bi se ESSP i njegova integracija s nacionalnim iskaznicama ili sličnim instrumentima u području radnog prava, ako postoje, mogli pokazati kao temelj za buduće napore u pogledu provedbe na razini EU-a;

12. vjeruje da bi svi radnici, socijalni partneri i nacionalni inspektorati rada i socijalne sigurnosti trebali imati ažuriran pristup informacijama o svojim radnim odnosima, pravima na plaću te pravima radnika i socijalnim pravima, u skladu s primjenjivim kolektivnim ugovorom ili nacionalnim zakonodavstvom;

13. napominje da je PD A1 važan, ali trenutačno je jedini instrument za provjeru socijalnog osiguranja mobilnih radnika; prepoznaje ograničenja i izazove povezane s postupkom PD A1, posebno u pogledu uporabe obrazaca PD A1 od strane poslodavaca, ovisno o razini digitalizacije sustava socijalne sigurnosti u državama članicama, te njihove provjere koju provode nadležna nacionalna tijela u kontekstu pružanja usluga u drugoj državi članici, ali i u pogledu dobivanja točnih informacija o broju i karakteristikama upućenih radnika u EU-u; poziva Komisiju i države članice da dodatno poboljšaju postupak provjere obrazaca PD A1 i smatra da je među državama članicama potrebno razviti brze postupke za rješavanje pitanja PD A1 potvrda koje su nabavljene ili upotrijebljene na prijevaru; napominje da su ograničenja i izazovi povezani s obrascem PD A1 prepreka dobivanju točnih informacija o broju i karakteristikama upućenih radnika u EU-u; ističe da bi inicijativa o ESSP-u pružila informacije u stvarnom vremenu o socijalnom osiguranju mobilnih radnika na dan inspekcije rada u državi članici domaćinu; poziva Komisiju da osigura da pilot-projekt ESSP-a omogućava socijalno osiguranje pojednostavljivanjem postupaka na zahtjev te izdavanjem i provjerom obrasca PD A1 u cilju borbe protiv prijevara;

14. smatra da bi se ESSP trebao temeljiti na e-osobnoj iskaznici, europskoj kartici zdravstvenog osiguranja (EHIC) i elektroničkoj razmjeni informacija o socijalnoj sigurnosti (EESSI) te da bi ih mogao nadopunjavati, među ostalim kako bi se proširila na druga područja koordinacije sustava socijalne sigurnosti i radnog prava EU-a; poziva Komisiju i države članice da što prije osiguraju potpunu funkcionalnost EESSI-ja i iskoriste prilike koje pružaju postojeći fondovi EU-a za olakšavanje provedbe nacionalnih planova u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost kako bi se u potpunosti proveo EESSI i dodatno digitalizirala javna uprava, kako bi se olakšale razmjene među ustanovama socijalne sigurnosti, ubrzalo rješavanje pojedinačnih slučajeva i poboljšali provedbeni kapaciteti Europskog nadzornog tijela za rad i relevantnih

([28]) Izvješće EFBWW-a i FIEC-a, *Social identity cards in the European construction industry* (Socijalne osobne iskaznice u europskoj građevinskoj industriji), 2015.

nacionalnih nadležnih tijela; poziva Komisiju da razjasni ulogu koju će Europsko nadzorno tijelo za rad imati u izradi i provedbi ESSP-a; ističe da povećana digitalizacija ne smije narušiti postojeće nacionalne zaštitne mjere za borbu protiv socijalnih prijevara;

15. poziva Komisiju da blisko surađuje sa socijalnim partnerima i relevantnim nacionalnim institucijama socijalnog osiguranja i inspektoratima rada kada je riječ o razvoju i uvođenju inicijative o ESSP-u, jamčeći potpuno poštovanje autonomije socijalnih partnera i nacionalnih modela tržišta rada; smatra da bi se ESSP-om s pristupom podacima u stvarnom vremenu nacionalnim nadležnim tijelima i socijalnim partnerima omogućilo da provjere socijalno osiguranje radnika u bilo kojem trenutku i time ojačaju inspekcije rada te podržaju prikupljanje dokaza u zajedničkim prekograničnim inspekcijama rada ([29]);

16. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te vladama i parlamentima država članica.

([29]) Eurofound, *Joint cross-border labour inspections and evidence gathered in their course* (Zajedničke prekogranične inspekcije rada i dokazi prikupljeni tijekom njihova provođenja), 2019.